

Statut Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży

Niniejszy Statut został zatwierdzony przez 261. Konferencję Plenarną Episkopatu Polski obradującą w Warszawie w dniach 29. kwietnia – 1. maja 1993 r.

Nowelizacja uchwałą Krajowej rady KSM nr 4/97 z dnia 26 września 1997 r.;
zatwierdzona przez 293 Konferencję Plenarną Episkopatu Polski
obradującą w Warszawie w dniach 4 – 6 marca 1998 r.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§1

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży jest stowarzyszeniem kościelnym, zrzeszającym młodych katolików świeckich, działającym na terenie całej Polski. Stowarzyszenie pozostaje pod zwierzchnim kierownictwem Konferencji Episkopatu Polski, która czuwa nad jego formacją i działalnością przez generalnego asystenta kościelnego. W swoich ideach, zadaniach i sposobach działania jest kontynuatorem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej, będących częścią Akcji Katolickiej, działających w Polsce do roku 1953, uwzględniając potrzeby obecnej katolickiej młodzieży polskiej.

§2

Podstawowe struktury organizacyjne Stowarzyszenia na terenie kraju są ściśle związane ze strukturami organizacyjnymi Kościoła.

§3

Siedzibą Stowarzyszenia jest Warszawa.

§4

W diecezjach Stowarzyszenie pozostaje pod zwierzchnim kierownictwem biskupa diecezjalnego, który je powołuje i rozwiązuje oraz czuwa nad formacją i jego działalnością przez diecezjalnego księdza asystenta kościelnego. Siedzibą Stowarzyszenia diecezjalnego jest miasto - siedziba biskupa diecezji.

§5

Stowarzyszenie jako całość posiada osobowość prawną kościelną i cywilną. W diecezjach Stowarzyszenie posiada osobowość prawną kościelną i może posiadać osobowość prawną cywilną, o którą występuje w trybie analogicznym jak Stowarzyszenie ogólnopolskie.

§6

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży nie podlega prawu o stowarzyszeniach.

§7

Podstawowymi ogniwami Stowarzyszenia są Oddziały parafialne oraz równorzędne i współpracujące z nimi Koła Środowiskowe na terenie parafii (np. Koła Szkolne), które powołuje Stowarzyszenie diecezjalne za zgodą księdza proboszcza lub księdza biskupa.

§8

W ramach jednego lub kilku dekanatów, prezesi oddziałów parafialnych i kół środowiskowych, w porozumieniu z Zarządem Diecezjalnym Stowarzyszenia, mogą utworzyć okręg celem wzajemnej współpracy i kontaktu.

§9

Zarząd Stowarzyszenia stanowi Krajowa Rada Stowarzyszenia, w skład której wchodzi prezesi Zarządów Diecezjalnych i po jednym delegacie Stowarzyszeń Diecezjalnych. W skład rady wchodzi generalny ksiądz asystent, a także asystenci diecezjalni – z kompetencjami jakie daje statut.

§10

Z ramienia władzy kościelnej opiekę duchową nad Stowarzyszeniem sprawują księża asystenci. Czuwają oni nad duchową formacją członków oraz doktrynalną prawowiernością w sprawach wiary i moralności, a także nad zgodnością działalności ze statutem Stowarzyszenia.

1. Asystenta generalnego, którego proponują diecezjalni księża asystenci, mianuje Konferencja Episkopatu Polski, asystenta diecezjalnego - biskup diecezjalny, asystentem oddziału parafialnego i koła środowiskowego jest ksiądz proboszcz lub wyznaczony przez niego ksiądz wikariusz albo ksiądz katecheta.

2. Ksiądz asystent w Stowarzyszeniu jest przedstawicielem tej władzy, która go mianowała:

- ma prawo udziału we wszystkich zebraniach Stowarzyszenia;
- ma głos decydujący w sprawach wiary i moralności, od którego przysługuje Stowarzyszeniu prawo do odwołania do biskupa diecezjalnego oraz głos doradczy w kwestiach organizacyjnych.

§11

Świętem patronalnym Stowarzyszenia jest uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata. Patronami Stowarzyszenia są: św. Stanisław Kostka, bł. Karolina Kózkówna.

§12

Godłem Stowarzyszenia jest połączenie Krzyża i Orła Polskiego. Stowarzyszenie używa własnej roty, przyrzeczenia, hymnu, sztandaru, odznaki organizacyjnej, legitymacji członkowskich oraz pieczęci okrągłej i podłużnej z nazwą i adresem.

Rozdział 2

Cel, zadania, środki

§13

Zasadniczym celem Stowarzyszenia jest kształtowanie dojrzałych chrześcijan oraz aktywne uczestnictwo we wspólnocie i misji Kościoła przez szerzenie i upowszechnianie katolickich wartości i zasad we wszystkich dziedzinach życia, zwłaszcza społecznego i kulturalnego.

§14

Zadaniem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży jest w szczególności:

1. pomoc we wszechstronnym rozwoju młodego człowieka, zwłaszcza stwarzanie atmosfery mobilizującej do pracy nad sobą i do kształtowania osobowości katolika i Polaka;
2. ubogacenie wiary: szerzenie wiedzy religijnej, prawd wiary, zasad moralnych, rozwijanie praktyk religijnych w życiu osobistym i wspólnotowym, zwłaszcza pełnego uczestniczenia we Mszy św.;
3. szerzenie nauki społecznej Kościoła oraz wprowadzanie jej w życie; zapoznawanie się na bieżąco z dokumentami Kościoła powszechnego i lokalnego, szczególnie dotyczącymi młodzieży;
4. organizowanie życia młodzieżowego, możliwie różnych jego dziedzin;
5. troska o rozwój wiedzy ogólnej, specjalistycznej i kwalifikacji zawodowych;
6. zapoznawanie się z dorobkiem kultury narodowej i twórcze angażowanie się w rozwój życia kulturalnego, a także dbałość o kulturę osobistą (kulturę bycia, zachowań, życia na co dzień), troska o czystość i piękno otoczenia oraz poszanowanie środowiska naturalnego;
7. dbanie o rozwój fizyczny (kultura fizyczna, sport, turystyka, kajakerstwo);
8. organizowanie i troska o odpowiedni poziom życia towarzyskiego, rozrywki, wartościowe wykorzystanie wolnego czasu, ubogacającego wypoczynku, ze szczególnym propagowaniem trzeźwości;
9. angażowanie w życie rodzinne i przygotowanie do założenia własnej rodziny;
10. angażowanie w życie Kościoła i Jego misję zwłaszcza apostołską,

11. angażowanie w życie społeczne: podejmowanie funkcji publicznych, dostrzeganie problemów i zagrożeń społecznych (alkoholizm, niktynizm, narkomania), uwrażliwianie na potrzeby bliźnich, podejmowanie pracy charytatywnej;

12. wprowadzanie w życie gospodarcze: wychowanie do uczciwej pracy i odpowiedzialności za jej wykonanie, do sumiennosci, przedsiębiorczości a także gotowości niesienia pomocy młodzieży bezrobotnej;

13. wychowanie do miłości Ojczyzny, troski o Naród i Państwo;

14. otwieranie na kontakty ze światem, zwłaszcza organizacjami i ruchami młodzieżowymi krajowymi i zagranicznymi, które prowadzą działalność zgodną z doktryną Kościoła;

15. troska o swoich członków i służenie im pomocą w przypadkach losowych.

§15

Zadania, o których mowa w paragrafie 14, Stowarzyszenie realizuje wykorzystując właściwe swemu celowi środki i sposoby działania.

1. Zasadniczymi środkami są przede wszystkim środki rozwijające życie wiary: Słowo Boże, nauka Kościoła, życie sakramentalne, kult Eucharystii, nabożeństwa, dni skupienia, rekolekcje, pielgrzymki, konferencje ascetyczne, dialog ewangeliczny itp.

2. A nadto:

- spotkania, zebrania, zjazdy, sympozja, konferencje, prelekcje, pogadanki, dyskusje, kursy, szkolenia;
- zloty, obozy, rozgrywki i zawody sportowe;
- poezja, muzyka, śpiew, akademie, wieczornice, przedstawienia, koncerty, konkursy, przeglądy, spotkania ze znaczącymi osobistościami (imprezy kulturalne, religijno - patriotyczne, regionalne, folklorystyczne itp.) video-kino;
- biblioteki, taśmoteki, videoteki, czytelnie, środki społecznego przekazu, zwiedzanie kraju, zabytków, muzeów, wystaw itp.;
- działalność gospodarcza zwłaszcza działalność wydawnicza oraz kolportaż prasy i książek katolickich z przeznaczeniem uzyskanych środków na cele statutowe;
- katolickie domy Stowarzyszenia, sale zebrań, świetlice, ogniska, domy rekolekcyjne, schroniska, obiekty sportowe;
- symbole organizacyjne.

Rozdział 3

Członkowie Stowarzyszenia, ich prawa i obowiązki

§16

Stowarzyszenie zrzesza młodzież katolicką; nie wyklucza młodzieży, która równocześnie należy do innych organizacji, stowarzyszeń czy też ruchów katolickich (kan 307 par. 2).

§17

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być każdy, między 18 a 30 rokiem życia, kto był członkiem juniorem lub odbył półroczny staż kandydacki i pragnie pełnić postanowienia niniejszego statutu. W szczególnych przypadkach władze Stowarzyszenia mogą skrócić okres stażu kandydackiego. Członkowie założyciele Stowarzyszenia, w tym oddziałów i kół nabywają członkostwo zwyczajne bez stażu kandydackiego, winni jednak odbyć odpowiednie szkolenie organizacyjne.

§18

Członkiem juniorem Stowarzyszenia może być każdy, kto ukończył 16 lat, odbył co najmniej półroczny staż kandydacki i pragnie pełnić postanowienia niniejszego statutu.

§19

Kandydatem może być każdy, kto ukończył 14 rok życia i pragnie realizować cele statutu.

§20

Członkowie zwyczajni i juniorzy mają prawo:

1. korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego z tym, że funkcje prezesa i skarbnika winni pełnić członkowie zwyczajni, którzy posiadają zdolność do czynności prawnych. W przypadku braku takich osób, co może zaistnieć w szkolnych kołach Stowarzyszenia, odpowiedzialność prawna spoczywa na opiekunie;
2. uczestniczyć w życiu i działalności Stowarzyszenia oraz wpływać na jego kształt;
3. korzystać z pomocy, urządzeń i obiektów Stowarzyszenia;

4. poręczać za kandydatów na członków Stowarzyszenia;
5. posiadać legitymację i odznakę Stowarzyszenia.

§21

Członkowie zwyczajni i juniorzy mają obowiązek:

1. dążyć do urzeczywistnienia w sobie w pełni życia chrześcijańskiego i starać się o rozwój ducha apostołskiego;
2. dbać o dobre imię Kościoła, Ojczyzny i Stowarzyszenia;
3. wypełniać cele i zadania statutu oraz postanowienia regulaminów, a także decyzje władz Stowarzyszenia, a nadto troszczyć się o jego rozwój;
4. płacić składki członkowskie; kierownictwo oddziału (koła) może zamienić składki na inne równoważne świadczenia obowiązkowe;
5. wykonywać prace na rzecz Stowarzyszenia.

§22

Kandydaci mają te same prawa i obowiązki, co członkowie zwyczajni i juniorzy, z wyjątkiem prawa jakie określa statut w paragrafie 20 pkt. 1, 4 i 5.

§23

Przyjęcia w poczet członków Stowarzyszenia dokonuje Kierownictwo oddziału (koła) na wniosek ubiegającego się, opatrzony poręczeniem dwóch członków Stowarzyszenia. Członkostwo w Stowarzyszeniu rozpoczyna się z chwilą złożenia przyrzeczenia.

§24

Przyjęcia w poczet kandydatów dokonuje kierownictwo oddziału (koła) na wniosek ubiegającego się. Kandydat poniżej 16 roku życia winien do wniosku dołączyć zgodę rodziców lub opiekunów prawnych.

§25

Członkostwo zwyczajne ustaje przez:

1. ukończenie 30 roku życia, z wyjątkiem pełniących funkcje we władzach Stowarzyszenia, których członkostwo przedłuża się do końca trwania ich kadencji;
2. dobrowolne ustąpienie;
3. skreślenie przez Zarząd Diecezjalny na wniosek Kierownictwa oddziału (koła), który to wniosek winien być oparty na opinii Sądu Koleżeńskiego.

§26

Członkostwo juniora ustaje przez:

1. uzyskanie członkostwa zwyczajnego;
2. dobrowolne ustąpienie;
3. skreślenie przez kierownictwo oddziału na wniosek Sądu Koleżeńskiego.

§27

Stowarzyszenie skupia w swoich szeregach także opiekunów kół szkolnych, instruktorów Stowarzyszenia oraz członków seniorów i członków honorowych:

1. Opiekunem koła szkolnego winien być nauczyciel katolik, wybrany przez młodzież, który jest przedstawicielem koła wobec władz szkolnych i przedstawicielem władz szkolnych wobec koła, i który posiadając głos doradczy opiekuje się kołem zgodnie z niniejszym statutem i obowiązującym prawem.
2. Instruktorem jest członek zwyczajny lub senior, który po odpowiednim przygotowaniu i mianowaniu przez Prezydium Krajowej Rady posiada prawo prowadzenia szkoleń wewnątrz organizacyjnych.
3. Członkiem seniorem jest każdy, kto był przynajmniej 2 lata członkiem zwyczajnym, przekroczył 30 rok życia, ale nadal pragnie kontynuować działalność w Stowarzyszeniu - podejmując wszystkie obowiązki. Członek senior posiada wszystkie prawa członka zwyczajnego oprócz prawa wyborczego;
4. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna lub prawna, która decyzją władz Stowarzyszenia taki tytuł otrzymała za znaczące usługi dla Stowarzyszenia.

Rozdział 4

Władze Stowarzyszenia i ich funkcjonowanie

§28

Najwyższym organem Stowarzyszenia jest Krajowa Rada Stowarzyszenia - określona w paragrafie 9 statutu - która zbiera się co najmniej raz w roku. Do zadań rady należy w szczególności:

1. koordynowanie działań na szczeblu ogólnopolskim;
2. planowanie kierunków formacji Stowarzyszenia;
3. opracowywanie i wydawanie materiałów formacyjnych Stowarzyszenia
4. przedstawianie działań wymagających uzgodnień na szczeblu wszystkich diecezji;
5. podejmowanie uchwał wiążących całe Stowarzyszenie; uchwały zapadają względną większością głosów obecnych członków rady i w obecności asystenta generalnego;
6. proponowanie ewentualnych zmian statutu, przy zachowaniu zasad, o których mowa w paragrafie 48.

§29

Rada wybiera ze swego grona raz na 2 lata:

1. Prezydium Rady;
2. trzyosobową komisję rewizyjną.

§30

Prezydium Rady stanowią: przewodniczący oraz dwóch jego zastępców, sekretarz i skarbnik, a nadto generalny asystent.

§31

Do zadań Prezydium Rady należy:

1. realizacja bieżących celów Rady;
2. wykonywanie postanowień Rady;

3. zwoływanie Rady;

4. reprezentowanie Stowarzyszenia w kontaktach na szczeblu krajowym i zagranicznym.

§32

Komisja rewizyjna na pierwszym swym spotkaniu wybiera przewodniczącego i zastępcę. Zadaniem komisji jest:

1. czuwanie nad działalnością statutową Stowarzyszenia;

2. kontrola działalności finansowej;

3. składanie sprawozdań ze swej działalności wobec Krajowej Rady Stowarzyszenia;

4. występowanie z wnioskiem do Prezydium Rady o nadzwyczajne zwołanie Krajowej Rady Stowarzyszenia.

§33

Najwyższą władzą Stowarzyszenia w diecezji jest Zjazd Diecezjalny Stowarzyszenia. Uczestniczą w nim z urzędu prezesi oddziałów parafialnych i kół środowiskowych, księża asystenci, oraz - z wyboru – po jednym delegacie wybranym podczas zebrań oddziałów lub kół Stowarzyszenia.

§34

Zjazd diecezjalny odbywa się przynajmniej raz w roku. Do zadań Zjazdu należy w szczególności:

1. wybór diecezjalnego Zarządu Stowarzyszenia na 2 lata, z tym, że biskup diecezjalny mianuje prezesa Zarządu spośród trzech kandydatów wybranych przez Zjazd i przedstawionych przez asystenta diecezjalnego. Z dwóch pozostałych nowo mianowany prezes wybiera swego zastępcę, a drugi zostaje członkiem Zarządu i delegatem do Krajowej Rady;

2. wybór 3-osobowej Diecezjalnej Komisji Rewizyjnej na 2 lata;

3. opracowywanie założeń programowych pracy Stowarzyszenia w diecezji.

§35

Zarząd diecezjalny Stowarzyszenia tworzą: prezes i jego zastępca, sekretarz i jego zastępca, skarbnik, dwóch członków oraz ksiądz asystent delegowany przez biskupa diecezjalnego.

§36

Zarząd diecezjalny wypełnia następujące zadania statutowe:

1. kieruje Stowarzyszeniem w diecezji;
2. opracowuje własne roczne programy formacyjne i działania w oparciu o wskazania Krajowej Rady, uwzględniające potrzeby miejscowe, a dla oddziałów (kół) propozycje rocznych programów, wymienione programy przedstawia biskupowi i z ich realizacji przedkłada roczne sprawozdania;
3. organizuje działania Stowarzyszenia o charakterze diecezjalnym oraz inspiruje i koordynuje działania oddziałów (kół);
4. reprezentuje Stowarzyszenie wobec innych osób fizycznych i prawnych;
5. rozstrzyga spory wynikłe w oddziałach parafialnych (kołach).

§37

Diecezjalna komisja rewizyjna dokonuje raz w roku przeglądu działalności finansowej i statutowej Stowarzyszenia w diecezji i weryfikuje sprawozdania parafialnych komisji rewizyjnych.

§38

Organem pośrednim między władzami Stowarzyszenia diecezjalnego, a władzami parafialnymi oddziałów (kół) jest Rada Okręgu, która powołuje trzyosobowe prezydium do załatwiania spraw bieżących.

§39

Najwyższą władzą w oddziale (kole) jest Walne Zebranie członków odbywające się raz w roku. Uczestniczą w nim członkowie zwyczajni i juniorzy (par 7). Walne Zebranie Oddziału (Koła):

1. wybiera Kierownictwo oddziału (koła), Komisję Rewizyjną i Sąd Koleżeński na okres 2 lat;
2. ustala koncepcję rocznego programu pracy oddziału, uwzględniając propozycje programów diecezjalnych;
3. ocenia realizację zadań statutowych oraz realizację rocznych programów własnych i diecezjalnych;
4. udziela absolutorium kierownictwu.

§40

Parafialne kierownictwo oddziału (koła) stanowią:

1. prezes i jego zastępca, sekretarz i jego zastępca, skarbnik oraz ksiądz asystent;
2. zebrania kierownictwa odbywają się raz w miesiącu.

§41

Kierownictwo oddziału (koła):

1. kieruje działalnością oddziału włączając go w życie parafii, a w przypadku koła, włączając je w życie szkoły lub innego właściwego sobie środowiska;
2. ustala roczne programy formacyjne oraz opracowuje roczne programy działania w oparciu o propozycje Zarządu Diecezjalnego i koncepcje Walnego Zebrania, uwzględniając konkretne potrzeby i realne możliwości oddziału (koła) np. personalne, gospodarcze, wymienione programy przedstawia Zarządowi Diecezjalnemu i daje mu z ich realizacji roczne sprawozdania;
3. inspiruje członków do podejmowania działań, powołuje sekcje i zastępy, wyznacza zastępowych i kierowników sekcji;
4. przyjmuje sprawozdania od kierowników sekcji i zastępowych;
5. zwołuje raz w miesiącu zebrania zwyczajne i nadzwyczajne - w razie potrzeby; w zebraniach uczestniczą wszyscy członkowie oddziału (koła);
6. reprezentuje oddział (koło) wobec zarządu diecezjalnego oraz wobec innych osób fizycznych i prawnych;
7. nawiązuje współpracę z innymi oddziałami (kołami) w okręgu.

§42

Powołana 3 osobowa Komisja Rewizyjna dokonuje przeglądu działalności finansowej i statutowej oddziału (koła) i przedkłada sprawozdania do weryfikacji diecezjalnej Komisji Rewizyjnej.

§43

Sąd koleżeński:

- rozstrzyga sprawy sporne pomiędzy członkami oddziału;
- wnosi o udzielenie nagany, zawieszenie w prawach lub usunięcie ze Stowarzyszenia członków, którzy naruszyli statut, szczególnie dobre imię Kościoła, Ojczyzny lub Stowarzyszenia;
- od decyzji sądu koleżeńskiego można się odwołać do Zarządu Diecezjalnego.

1. Kryterium działań sądu koleżeńskiego jest troska m. in. o poziom życia kulturalnego i etycznego członków Stowarzyszenia.

§44

Wewnątrz oddziału (koła) winny być zorganizowane zastępy i sekcje.

1. Zastępy jako środowiska życia wspólnotowego są powoływane celem prowadzenia pracy formacyjnej między innymi podczas cotygodniowych spotkań. Tworzy je zastępowy i najwyżej 3-9 członków. Zastępowy prowadzi formację zastępu.

2. Sekcje są powoływane dla realizacji specjalnych celów w zależności od potrzeb środowiska (np. sekcja liturgiczna, kulturalna, kursów, sportowa, świetlicowa, turystyczna).

Rozdział 5

Majątek Stowarzyszenia

§45

Stowarzyszenie oraz jego oddziały mają prawo posiadania, nabywania i zbywania majątku ruchomego i nieruchomego, praw rzeczowych, otwierania kont bankowych. Stowarzyszenie szczebla wyższego nie odpowiada za zobowiązania finansowe szczebla niższego, jeżeli jednostka ta posiada osobowość prawną cywilną.

§46

Majątek Stowarzyszenia.

1. Fundusz na realizację celów statutowych Stowarzyszenia stanowią:

- składki członkowskie i inne zobowiązania członków;
- spadki, darowizny;
- dochody z działalności gospodarczej i wydawniczej;
- dochody z majątku ruchomego i nieruchomego;
- subwencje pochodzące od podmiotów gospodarczych;
- dotacje.

2. W sprawach finansowych Stowarzyszenie reprezentują oraz są zdolni do zaciągania zobowiązań majątkowych i odpowiadają za decyzje finansowe na szczeblu krajowym - przewodniczący prezydium lub zastępca i skarbnik, na szczeblu diecezjalnym i parafialnym - prezes lub zastępca i skarbnik.

3. Do obowiązków skarbnika Stowarzyszenia - na każdym szczeblu - należy:

- prowadzenie ksiąg dochodów i wydatków;
- czuwanie nad prawidłowością rozporządzeń majątkowych, za co osobiście odpowiada.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§47

Statut nadaje Stowarzyszeniu i wprowadza w nim zmiany i uzupełnienia Konferencja Episkopatu Polski. Projekt zmian i uzupełnień w Statucie uchwalony przez Zebranie Krajowej Rady Stowarzyszenia większością obecnych jej członków z udziałem generalnego asystenta, przedstawia konferencji Episkopatu Polski generalny asystent.

§48

Statut obowiązuje całe Stowarzyszenie i wszystkich jego członków.

§49

Rozwiązanie Stowarzyszenia diecezjalnego - przy uwzględnieniu paragrafu 4 niniejszego statutu - może nastąpić uchwałą diecezjalnego Zjazdu Stowarzyszenia, większością 2/3 głosów, przy obecności co najmniej 1/2 delegatów.

§50

Oddziały (koła) Stowarzyszenia mogą być rozwiązane - przy uwzględnieniu paragrafów 4 i 7 niniejszego statutu - przez Zarząd Diecezjalny, na wniosek Walnego Zebrania oddziału (koła).

§51

Likwidację majątku Stowarzyszenia przeprowadza ostatni Zarząd lub likwidator wyznaczony przez władzę kościelną, która Stowarzyszenie erygowała. Majątek likwidowanego Stowarzyszenia przechodzi na własność kościelnej osoby prawnej, która Stowarzyszenie powołała, a w przypadku likwidacji oddziałów parafialnych - na rzecz parafii. Majątek likwidowanych kół szkolnych przechodzi na własność szkoły.